

ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียน
วัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1
**Problems and Needs of Learning Management during the Covid-19
Situation at Watdan Samrong School Primary Educational
Service Area Office Samutprakan District 1**

จिरากานต์ อ่อนซาพิว และ สุชาดา นันนทะไชย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Jirakan Oonsapiv and Suchada Nunthachaiya

Kasetsart University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: jirakan.o@ku.com

*****

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง ตามนโยบาย การเรียนการสอนออนไลน์ของกระทรวงศึกษา 2) ความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ตามนโยบาย การเรียนการสอนออนไลน์ของกระทรวงศึกษาเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ครูโรงเรียนวัดด่านสำโรง 90 คน และสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 4 คน สุ่มโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยเครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์ และสถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากงบประมาณที่ให้สถานศึกษายังไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ที่แท้จริง รวมถึงปัญหาของผู้ปกครองที่ยังไม่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

2. ความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความต้องการที่จะปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสถานการณ์โควิด 19 ในอนาคต โดยเน้นการสร้างทักษะ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การปฏิบัติ และจำกัดจำนวนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลด้วยวิธีอื่นแทนการทดสอบ เช่น การมอบหมายงาน การทำรายงาน หรือการทำข้อสอบนอกห้องสอบ เป็นต้น

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้; สถานการณ์โควิด 19; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1

Abstracts

This study aimed to study the problems and needs of learning management during the COVID 19 situations at Watdamsamrong School. Primary Educational Service Area Office, Samutprakan District 1. The sample groups used in this study were 90 teachers at Watdamsamrong School and interviewed 4 administrators and teachers. The study tools were questionnaires and interviews. The statistics used in the study were frequency, percentage, mean, standard deviation. And content for qualitative research. The results of the study showed that;

1. Problems of learning management during the COVID 19 situations at Watdamsamrong School Primary Educational Service Area Office, Samutprakan District 1, most of them are at a high level. Most of the problems arose from the budget for educational institutions that were inconsistent with the learning management during the real COVID-19 situation, as well as the problem of parents who were not yet ready to use technology in teaching and learning.

2. Needs of learning management during the COVID 19 situations at Watdamsamrong School Primary Educational Service Area Office, Samutprakan District 1, it was found that both administrators and teachers needed to improve teaching and learning standards in response to the future COVID 19 situations with an emphasis on skills building. Critical thinking, problem-solving, practice, and limiting the number of teaching and learning activities. Including the evaluation by other methods instead of the examination, such as assignments, making reports or taking exams outside of the exam room, etc.

Keywords: Problems and Needs of Learning; Management during the Covid-19; Situation Samutprakan District 1

บทนำ

สถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนเนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงมากในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เนื่องจากประกอบด้วยผู้คนจำนวนมาก ได้แก่ นักเรียน ครูหรือผู้ดูแลนักเรียนและผู้ปกครองที่จำเป็นจะต้องประกอบกิจกรรมร่วมกัน จึงมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้ง่าย ซึ่งหากการจัดการไม่ดีจะส่งผลที่ลุกลามออกไปได้ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียน เป็นการเรียนผ่านระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) จากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ (ปิยะวรรณ ปานโต, 2563 : 13-15)

จากผลกระทบดังกล่าว ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นจึงมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT เข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ (จักรกฤษณ์ โปตาพล, 2563 : 20-22) แต่อย่างไรก็ตามประเด็นปัญหาและข้อจำกัดในการเรียนการ

สอนออนไลน์ ช่วงสถานการณ์ โควิด-19 พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ที่ทำให้โครงสร้างพื้นฐาน เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมถึงทักษะในการสอนและการเรียนรู้ ไม่สามารถเข้าได้อย่างทั่วถึงในทุกโรงเรียน หรือนักเรียน นักศึกษาทุกคน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะขาดอุปกรณ์ทางการศึกษา (วิทัศน์ ฝึกเจริญผล และคณะ, 2563 : 44-61) โรงเรียนวัดด่านสำโรงเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 โรงเรียนได้มีการเตรียมความพร้อมในรูปแบบการเรียนออนไลน์แต่ถึงอย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง มีข้อจำกัดของการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) อุปกรณ์ เทคโนโลยี เนื่องจากการเรียน การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจของบุคลากร ดังนั้น การเรียนจะประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือกัน ในส่วนของ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดด่านสำโรงนั้นการจัดการเรียนรู้ออนไลน์อาจส่งผลกระทบต่อเด็กและผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองหลายท่านไม่มีความรู้ความเข้าใจการเรียนรู้ออนไลน์ เป็นอย่างไร บ้างบ้าน ก็ขาดอุปกรณ์ที่จะสามารถให้เด็กได้เรียนผ่านออนไลน์ได้ ดังนั้นจึงจะต้องมีการศึกษาและพัฒนาเพื่อหารูปแบบ การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนวัดด่านสำโรง

จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษา “ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วง สถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1” เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ตามนโยบายการเรียนการสอนออนไลน์ของ กระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งยังศึกษาปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง เพื่อนำไปปรับใช้การเรียนการสอนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง ตามนโยบาย การเรียนการสอนออนไลน์ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง ตามนโยบายการเรียนการสอนออนไลน์ของกระทรวงศึกษาธิการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสม (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดด่านสำโรง 90 คน (โรงเรียนวัดด่านสำโรง, 2563 : ออนไลน์)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดด่านสำโรง 90 คน โดยใช้วิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเฉพาะครูในโรงเรียนวัดด่านสำโรง ในการศึกษาครั้งนี้

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่านสำโรง จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน ครูระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 1 คน และครูระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 4 คน (โรงเรียนวัดด่านสำโรง, 2563 : ออนไลน์) โดยใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ คือ ลักษณะของเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม มีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) (จักรกฤษณ์ โปตาพล, 2563 : 80) จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนวัดด่านสำโรง จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ครูโรงเรียนวัดด่านสำโรง เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนวัดด่านสำโรงซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้โดยเสรี จำนวน 5 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามจากประธานโครงการปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1

2. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตนำเสนอต่อผู้บริหารและครู โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ซึ่งเป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

3. ทำการแจกแบบสอบถาม จำนวน 94 ฉบับ โดยการแจกจ่ายและเก็บคืนแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารและครู โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100

4. ทำการเก็บแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบเรียบร้อยแล้ว

5. ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขออนุญาตในการแจกแบบสัมภาษณ์จากประธานโครงการปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึง ผู้ให้สัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตนำเสนอต่อผู้ให้สัมภาษณ์ 4 คน

3. นัดหมายการสัมภาษณ์

4. ดำเนินการสัมภาษณ์

5. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

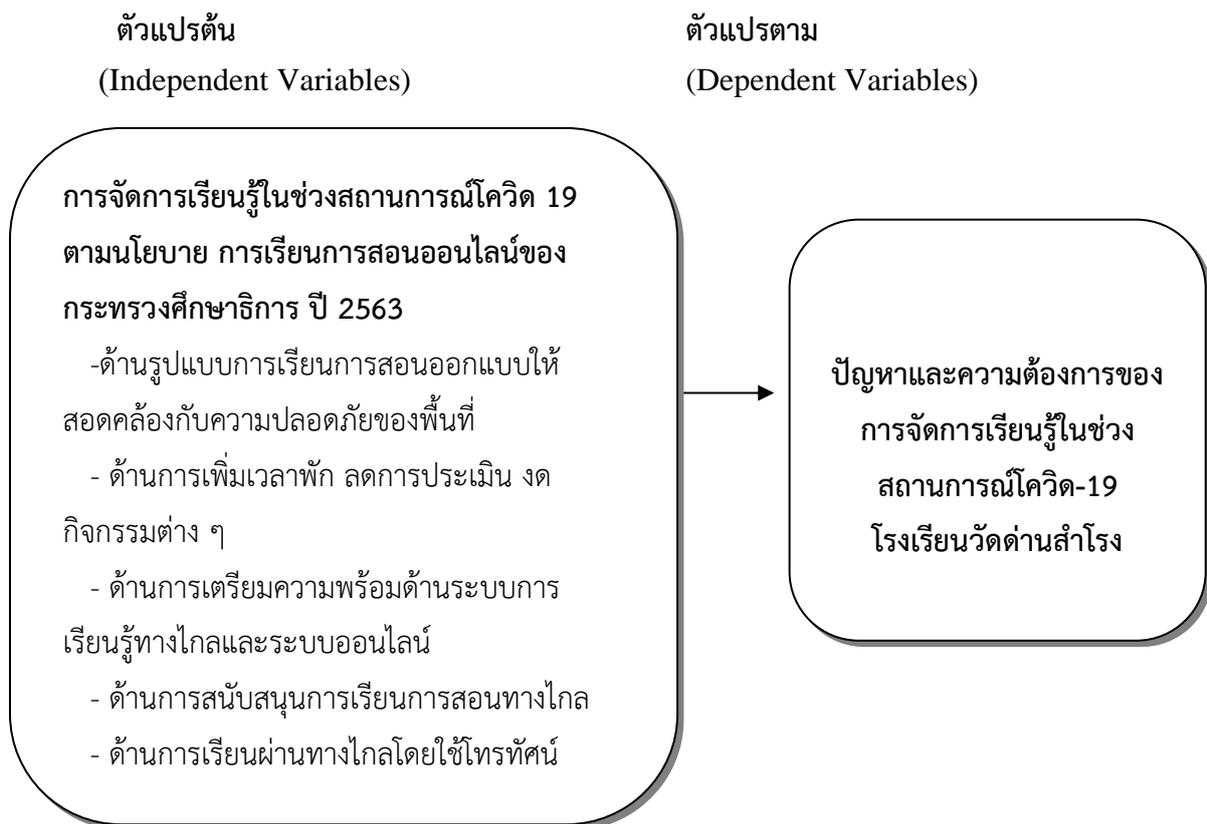
หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) 1. ใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล 2. ใช้สถิติวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อธิบายข้อมูล ระดับปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท และประมวลผลเข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1 จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. **ปัจจัยส่วนบุคคล** ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 90.0 มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 6 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

2. **ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19**

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวม

ปัญหาของการจัดการเรียนการสอน ในช่วงสถานการณ์โควิด 19	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	(n = 90)
				ลำดับ
ด้านรูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่	3.79	0.95	มาก	1
ด้านการเพิ่มเวลาพัก ลดการประเมิน งดกิจกรรมต่าง ๆ	3.49	0.91	มาก	5
ด้านการเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์	3.72	0.85	มาก	2
ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลและออนไลน์	3.63	0.89	มาก	4
ด้านการเรียนผ่านทางไกลโดยใช้โทรทัศน์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ	3.67	0.88	มาก	3
รวม	3.66	0.90	มาก	

จากตารางที่ 1 ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 พบว่า ภาพรวมมีปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ($SD=0.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ เป็นอันดับสูงสุดรองลงมาเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์ และลำดับสุดท้ายเพิ่มเวลาพัก ลดการประเมิน งดกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อจำแนกปัญหาออกเป็นรายด้าน จึงสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านรูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่

ด้านรูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	(n = 90)
				ลำดับ
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ onsite	3.83	0.81	มาก	6
2. นักเรียนในชั้นเรียนปฏิบัติตามการจัดการเรียนรู้แบบ onsite	3.90	0.96	มาก	3
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ on-air	3.96	1.27	มาก	1
4. การจัดรูปแบบการเรียนรู้แบบ on-air ในช่วงสถานการณ์โควิด 19	3.62	0.86	มาก	8
5. การกำกับติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนรูปแบบ on-air	3.77	0.75	มาก	7

6. การจัดรูปแบบการเรียนการสอน on-air สอดคล้องกับพื้นที่ที่ไม่มีความปลอดภัยเกิดการแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิด 19 และไม่สามารถจัดการสอนที่โรงเรียนได้	3.88	0.78	มาก	4
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ on-line	3.86	0.92	มาก	5
8. การเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ระบบ online เพื่อความมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน	3.58	1.02	มาก	10
9. ความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบ online ของครูในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยาก	3.60	1.06	มาก	9
10. การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ online	3.91	1.07	มาก	2
รวม	3.79	0.95	มาก	

จากตารางที่ 2 ด้านรูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) ($SD=0.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ on-air อยู่ในระดับมาก รองลงมาการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ online และลำดับสุดท้ายการเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ระบบ Online เพื่อความมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านการเพิ่มเวลาพักลดการประเมิน งดกิจกรรมต่าง ๆ (n = 90)

ด้านการเพิ่มเวลาพัก ลดการประเมิน งดกิจกรรมต่าง ๆ	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับ
11. การเพิ่มเวลาพักให้นักเรียนมีผลกระทบต่อเวลาในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายชั่วโมง	3.31	0.94	ปานกลาง	6
12. การปรับลดการประเมินวัดผลนักเรียนลงมีผลกระทบต่อการศึกษาผลการเรียนในภาคเรียน	3.63	1.11	มาก	2
13. การปรับลดการประเมินวัดผลนักเรียนมีผลต่อการวัดความเข้าใจในเนื้อหาการเรียน	3.36	0.92	ปานกลาง	5
14. การงดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้เด็กขาดทักษะทางด้านกระบวนการใช้ชีวิต	3.73	0.97	มาก	1
15. การงดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่างๆ ในช่วงสถานการณ์โควิด-19	3.43	0.62	มาก	4

16. การจัดการจัดกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอกในช่วงสถานการณ์ โควิด-19	3.50	0.88	มาก	3
รวม	3.49	0.91	มาก	

จากตารางที่ 3 ด้านการเพิ่มเวลาพัก ลดการประเมิน งดกิจกรรมต่าง ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) ($SD=0.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การงดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้เด็กขาดทักษะทางด้านกระบวนการใช้ชีวิต อยู่ในระดับมาก รองลงมาการปรับลดการประเมินวัดผลนักเรียนลงมีผลกระทบต่อการตัดสินผลการเรียนในภาคเรียน อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายผู้การเพิ่มเวลาพักให้นักเรียนมีผลกระทบต่อเวลาในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายชั่วโมง อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านการเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์

ด้านการเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ทางไกล และระบบออนไลน์	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	ลำดับ	(n = 90)
17. การเตรียมความพร้อมทางด้านอุปกรณ์สื่อโทรทัศน์มีความ เหมาะสม	3.77	0.95	มาก	4	
18. การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของครู ทางด้านช่องทางการรับชมการเรียนทางไกล on-air	3.53	0.67	มาก	5	
19. การเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาและสื่อการสอนทางไกล on- air	3.83	0.85	มาก	2	
20. การเตรียมความพร้อมทางด้านอุปกรณ์สื่อต่างๆ ที่ใช้ในการ เรียนรู้ออนไลน์ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต อย่างเหมาะสม	3.78	0.91	มาก	3	
21. การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตของ โรงเรียน	3.43	0.90	มาก	6	
22. การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับระบบเครือข่ายการส่งสัญญาณ รองรับผู้เข้าชมในปริมาณมาก	3.96	0.83	มาก	1	
รวม	3.72	0.85	มาก		

จากตารางที่ 4 ด้านการเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ($SD=0.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับระบบเครือข่ายการส่งสัญญาณรองรับผู้เข้าชมในปริมาณมาก อยู่ในระดับมาก รองลงมาการเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาและสื่อการสอนทางไกล On-air อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลและออนไลน์

(n = 90)				
ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลและออนไลน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
23. การได้รับการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จาก กระทรวงศึกษาฯ ตามความเหมาะสมของโรงเรียน	3.44	0.89	มาก	6
24. การสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู จากกระทรวงศึกษาฯ มีความเหมาะสม	3.59	0.97	มาก	4
25. การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดรูปแบบการ เรียนการสอนทางไกลจากกระทรวงศึกษาฯ อย่างเหมาะสม	3.61	0.90	มาก	3
26. การสำรวจบริบทพื้นที่ของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน ทางไกล	3.81	0.79	มาก	1
27. การวางแผนและสนับสนุนของผู้บริหารให้ครูออกแบบการเรียน การสอนทางไกลในรูปแบบที่เหมาะสม	3.80	0.96	มาก	2
28. การออกแบบการเรียนการสอนทางไกลตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	3.52	0.82	มาก	5
รวม	3.63	0.89	มาก	

จากตารางที่ 5 ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลและออนไลน์ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ($SD=0.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสำรวจบริบทพื้นที่ของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนทางไกล อยู่ในระดับมาก รองลงมาการวางแผนและสนับสนุนของผู้บริหารให้ครูออกแบบการเรียนการสอนทางไกลในรูปแบบที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายการได้รับการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จากกระทรวงศึกษาฯ ตามความเหมาะสมของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านการเรียนผ่านทางไกลโดยใช้โทรศัพท์และแพลตฟอร์มต่างๆ

(n = 90)				
ด้านการเรียนผ่านทางไกลโดยใช้โทรศัพท์ และแพลตฟอร์มต่างๆ	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	ลำดับ
29. การนำระบบ DLTV มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ระบบ ทีวีดิจิทัล	3.84	1.05	มาก	1
30. การนำระบบ DLTV มาใช้ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ผ่านดาวเทียม	3.53	0.81	มาก	6
31. การนำระบบ DLTV มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผ่านระบบเคเบิลทีวี	3.39	0.77	มาก	7
32. ความรู้เกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มหรือ DEEP (Digital Education Excellence Platform)	3.79	0.98	มาก	3
33. การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มหรือ DEEP (Digital Education Excellence Platform)	3.58	0.82	มาก	5
34. การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มหรือ DEEP (Digital Education Excellence Platform) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.81	0.85	มาก	2
35. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบโต้ตอบออนไลน์ เช่น โปรแกรม Zoom โปรแกรม Google Classroom โปรแกรม Microsoft Teams และสื่อการสอนโดยใช้แบบโต้ตอบออนไลน์อื่นๆ เป็นต้น	3.73	0.90	มาก	4
รวม	3.67	0.88	มาก	

จากตารางที่ 6 ด้านการเรียนผ่านทางไกลโดยใช้โทรศัพท์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ($SD=0.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำระบบ DLTV มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ ระบบ ทีวีดิจิทัล อยู่ในระดับมาก รองลงมาการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มหรือ DEEP (Digital Education Excellence Platform) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายการนำระบบ DLTV มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผ่าน ระบบเคเบิลทีวี อยู่ในระดับมากตามลำดับ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนวัดด่านสำโรง ของผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางว่า

3.1.1 การเตรียมความพร้อมให้กับในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ และระบบเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่า สถานศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมให้กับครู และผู้ปกครอง ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โดยการส่งครูและผู้ปกครองเข้าฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม ในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และระบบเทคโนโลยีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และรวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ต่างๆ เพื่อรองรับการให้บริการ แพลตฟอร์มการเรียนรู้อื่นๆ ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital E-Learning ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่กระนั้นก็ยังพบปัญหากับผู้ปกครองที่ไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีซึ่งทางโรงเรียนต้องคอยสอน เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้สอนเด็กนักเรียนให้สามารถสื่อการสอน และเทคโนโลยีดังกล่าวได้

3.1.2 การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 สรุปได้ว่า การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ควรจะต้องแบ่งงบประมาณให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น วัสดุผลิตสื่อการเรียนการสอน ใบงาน แบบฝึกหัดและค่าใช้จ่ายในการติดตามและเยี่ยมบ้านนักเรียนที่เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ที่แท้จริง

3.1.3 การจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม และระบบออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับความพร้อมในการเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม หากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 ยังไม่คลี่คลาย สรุปได้ว่า ผู้บริหารได้ทำการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม และระบบออนไลน์ ไว้ 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์แรกคือ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 ยังไม่คลี่คลาย ควรเรียนด้วย ระบบโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล ระบบดาวเทียม ระบบเคเบิลทีวี และระบบ IPTV จำนวน 15 ช่อง รวมถึงการรับชม ผ่านทางเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และ Youtube ของ DLTV ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ และเว็บไซต์ OBEC ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานการณ์ที่สองในกรณีที่ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลาย จะจัดการเรียนการสอนปกติในโรงเรียน โดยเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และมีแผนเตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด โดยการวัดผลของนักเรียน แต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันออกไป เช่น ใช้วิธีการและรูปแบบที่หลากหลายผสมผสาน ได้แก่ การสังเกต การ

สัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การประเมินภาคปฏิบัติการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน และการทดสอบ อาจมีทั้งการทดสอบโดยใช้ข้อสอบและกระดาษคำตอบ การทดสอบโดยใช้ระบบการสอบออนไลน์ หรือช่องทางสื่อสารอื่น ๆ รวมถึงประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียนสามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียนเพื่อประเมินและตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้

3.1.4 การปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสถานการณ์โควิด 19 ในอนาคต สรุปได้ว่า มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสถานการณ์โควิด 19 ในอนาคต จะต้องทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยเน้นการสร้างทักษะ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การปฏิบัติ และจำกัดจำนวนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจะต้องสามารถพิจารณาปรับวิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนได้ตามความเหมาะสมอื่นๆ ที่สามารถวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในรายวิชาตามความเหมาะสมตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีอื่นแทนการทดสอบ เช่น การมอบหมายงาน การทำรายงาน หรือการทำข้อสอบนอกห้องสอบ เป็นต้น

3.2 ความต้องการในการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนวัดด่านสำโรงของครู ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางว่า

3.2.1 การเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้มีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนโดยการให้ครูมีการเตรียมความพร้อมในการเข้าฝึกอบรมในด้านอุปกรณ์การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดทำสื่อวีดิทัศน์การสอน โดยครูต้นแบบ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้นนักเรียนจะมีความพร้อมในการเรียนการสอนครบวงจรของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น Tutor ตัวฟรี.com, e-Book เป็นต้น รวมถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital E-Learning ของกระทรวงศึกษาธิการ ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2.2 การสื่อสารกับผู้ปกครอง ในการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 สรุปได้ว่า การสื่อสารกับผู้ปกครอง ในการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 คือครูต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง โดยสอบถามถึงสภาพแวดล้อมที่บ้านของนักเรียนว่าเป็นอย่างไร มีอุปกรณ์หรือ เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนหรือไม่ จากนั้นแนะนำผู้ปกครองให้จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสม และแนะนำการใช้เทคโนโลยีที่ช่วยในการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังต้องทบทวนแผนการจัดการสอนที่ทำขึ้น และนำมาวิเคราะห์ว่าเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใดที่กำหนดไว้ เพื่อช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ที่มีประสิทธิภาพ

3.2.3 งบประมาณที่ขาด ในการนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด

19 สรุปได้ว่า ยังขาดงบประมาณอยู่หลายส่วน เช่น งบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อเครื่องมือวัดอุณหภูมิ เจลล้างมือ หน้ากากอนามัยสำรอง งบประมาณการบริหารในการจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเพียงพอในการบริหารจัดการสถานศึกษา และงบประมาณในการสร้างอาคารเรียน เพื่อเพิ่มเติมห้องเรียนให้เพียงพอ และสามารถจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 ปัญหาในการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19

สรุปได้ว่า พบปัญหาโดยเริ่มจากครูที่ไม่คิดว่าตนเองต้องสอนออนไลน์ จึงไม่ตระหนักถึงประโยชน์ในการเรียนการสอนออนไลน์ นอกจากนั้นยังพบปัญหาของผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาสอนให้ลูกเนื่องจากต้องทำงานนอกบ้าน และไม่เข้าใจการใช้อุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอนดังกล่าว และสุดท้ายปัญหาเกิดจากตัวเด็กนักเรียนที่ไม่กล้าถาม เมื่อเกิดข้อสงสัยในระหว่างการเรียนการสอน จึงทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน และส่งไฟล์ให้เพื่อทำให้การประเมินผลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3.2.5 แนวทางการเรียนการสอน ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้

อย่างครบถ้วนถึงแม้จะไม่ได้เรียนที่โรงเรียน สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนถึงแม้จะไม่ได้เรียนที่โรงเรียน อันดับแรกครูควรคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง และปรับตารางเรียนตามความเหมาะสม โดยครูผู้สอนจะต้องใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เช่น การจัดทำไฟล์สื่อการสอนในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาและทบทวนด้วยตนเองที่บ้าน บ้าน อีกทั้งจะต้องทำการจัดการสอนระบบออนไลน์เพิ่มเติม โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร สื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน และต้องจัดการเรียนการสอนเป็นแบบการมอบหมายงาน โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน เช่น โครงการ กรณีศึกษา หรือ ใช้ระบบออนไลน์ร่วมด้วย เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ครบตามช่วงวัย และใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีอื่นแทนการทดสอบ เช่น การมอบหมายงาน การทำรายงาน หรือการทำข้อสอบนอกห้องสอบ และเน้นเรียนเฉพาะวิชากลุ่มสาระหลัก

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1 โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ แล้วจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า อายุ 30 – 40 ปี มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 6 ปี เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกันและมีประสบการณ์ มีความเหมาะสมต่อการแสดงความคิดเห็น

2. จากการศึกษาปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง ภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิด 19 แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วทำให้ไม่มีการรับมือได้อย่างทันที่ทันที่ในหลายภาคส่วนรวมไปถึงโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงที่ไม่มีความพร้อมในหลายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับพงษ์ชัย เพ็ญศักดิ์ณัฐสรณ์ และ สิริรินทร์ สิ้นจินดาวงศ์ (2560 : 219-227) พบว่าผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 มีผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอนจากการเรียนในห้องเรียนเป็นการสอนออนไลน์

3. ด้านพบว่าด้านรูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เป็นปัญหาสูงสุดทั้งนี้เนื่องจากปัญหาความไม่พร้อมของโรงเรียนและครูซึ่งไม่มีความรู้ในการออกแบบการเรียนรู้ออนไลน์ทันกับสถานการณ์รวมไปถึงสื่อการเรียนการสอนไม่พร้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทัศน์ ผักเจริญผล และคณะ (2563 : 44-61) พบว่า ครูบางส่วนไม่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์ และ ประเมินว่ามีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้ พร้อมเรียกร้องความช่วยเหลือจากโรงเรียนและรัฐบาล ในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดการเรียน การสอนออนไลน์อย่างเร่งด่วน

4. ด้านการเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์ มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เนื่องจากผู้ปกครองที่ไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีซึ่งทางครูและโรงเรียนต้องคอยสอน เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้สอนเด็กนักเรียนให้สามารถใช้สื่อการเรียน และเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญ และ สมชาย ไชยโคต (2558 : 157-186) พบว่า สถานที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อด้านการเรียนที่แตกต่างกัน การดูแลให้ความรู้จากผู้ปกครอง และการที่เพื่อนมีส่วนร่วมในการใช้งานสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน ส่งผลกระทบต่อด้านอารมณ์และด้านสังคมที่แตกต่างกัน จากข้อสังเกตของผู้วิจัยเตรียมความพร้อมด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์นั้นยังพบปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยี ระบบอินเทอร์เน็ตยังเป็นปัญหายู่งยาก

5. ด้านการเรียนผ่านทางไกลโดยใช้โทรทัศน์และแพลตฟอร์มต่างๆ มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนครูกับนักเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์กันสื่อการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ครูไม่มีวิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับเมธาวิ จำเนียร และ กรกฎ จำเนียร (2561 : 113-121) พบว่าการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีบูรณะ ยังไม่ประสบผลสำเร็จและมีข้อแก้ไขจำนวนมาก เนื่องจากขาดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ส่งผลให้คุณภาพการเรียนการสอนและการส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานที่สำคัญของนักเรียนน้อยกว่าการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

6. ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลและออนไลน์ มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่ปัญหายู่งยากที่การจัดสรรงบประมาณยังไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในสถานการณ์โควิด 19 มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธาวิ จำเนียร และ กรกฎ จำเนียร (2561 : 113-

121) พบว่า สื่อออนไลน์มีประโยชน์ตรงที่เป็นเครื่องมือช่วยค้นคว้าหาข้อมูล เพิ่มเติมในรายวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้ยูทูป (YouTube) นอกจากนี้ สื่อออนไลน์ยังช่วยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อนกับเพื่อน ครูกับนักเรียน ซึ่งปัญหาใหญ่ ของการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนคือ นักเรียนจะแอบเล่นโทรศัพท์ เวลาคุณครูสอน โดยเฉพาะเล่นเกม สำหรับเด็กที่บ้านไม่มีไฟฟ้าใช้ เป็นต้น อีกทั้งควรมีการสื่อสารให้ผู้ปกครองทราบความจำเป็นของมาตรการเปิด-ปิดโรงเรียน รวมทั้งให้คู่มือสนับสนุนเด็กสำหรับการเรียนทางไกล โดยให้ผู้ปกครองทราบว่ารัฐบาลมีแนวทางการเปิด-ปิดโรงเรียน อย่างไร เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถประเมินสถานการณ์ในอนาคตได้

7. ด้านการเพิ่มเวลาพัก ลดการประเมิน งดกิจกรรมต่าง ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) สอดคล้องกับ เมธาวิ จำเนียร และ กรกฎ จำเนียร (2561 : 113-121) ผลการวิจัยพบว่าสถานะในปัจจุบันของการจัดการ-เรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีบูรณะผลการศึกษาพบว่า 1) ควรพัฒนาให้การจัดการเรียนการสอนทางไกลสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนได้มากขึ้น 2) ควรเพิ่มเติมวิธีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์งานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และ 3) ควรเลือกนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนทางไกลในระยะทดลองยังคงมีจุดเด่นในเรื่องการส่งเสริมสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน

8. ความต้องการด้านงบประมาณดังนั้นควรแบ่งงบประมาณให้สถานศึกษาได้สามารถจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น วัสดุผลิตสื่อการเรียนการสอน ใบงาน แบบฝึกหัดและค่าใช้จ่ายในการติดตามและเยี่ยมบ้านนักเรียนที่เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ที่แท้จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ ปานโต (2563 : 9-12) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผลการศึกษาพบว่า มีข้อจำกัดต่อเด็กนักเรียน นักศึกษาในทุกกระดับ ที่ครอบครัวมีฐานะยากจนไม่มีรายได้เพียงพอที่จะสนับสนุนอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนของบุตรหลาน เพิ่มเติมได้ หรืออยู่ในบางพื้นที่ชนบทห่างไกลความเจริญที่ไม่มีไฟฟ้าเข้าถึงหมู่บ้าน จะทำให้เสียโอกาสในการ เรียนรู้และส่งผลให้มีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1 ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ครู นักเรียน และผู้ปกครอง จึงต้องทำการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนไม่น่าเบื่อ และทำให้เด็กนักเรียนมีสมาธิเพิ่มขึ้น
2. โรงเรียนควรมีการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมในสถานการณ์ที่นักเรียนไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนได้ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นชุมชน หรือวัด เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น มีการจัดสถานที่ในลานกว้างในวัดเพื่อให้นักเรียนที่ไม่มีผู้ปกครองคอยดูแล เข้ามารับเรียนบริเวณวัดได้ โดยมีอุปกรณ์เอื้ออำนวย
3. ผู้บริหารควรมีการจัดประชุมหารือกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้แต่ละฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ที่สามารถรองรับการเรียนรู้อะบบทางไกลและออนไลน์ ทั้งนี้ควรสร้างสื่อที่เข้าถึงง่ายและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนด้วย
4. ผู้ปกครองควรร่วมกันสนับสนุนการเรียนการสอนกับครูเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนการสอนในรายวิชาเพิ่มขึ้น โรงเรียนควรมีการจัดทำคู่มือให้ผู้ปกครองนักเรียนเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษานวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนใหม่ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในอนาคต และเป็นทางออกให้กับการศึกษาไทยเมื่อเกิดสถานการณ์โรคระบาดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูในอนาคต
3. ควรมีการวิจัยเชิงทดลองด้วยการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติกับการสอนด้วยนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนใหม่ เพื่อทราบผลว่ามีประสิทธิผลการศึกษาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 On อันได้แก่ Online On Air On Hand และ On Site ว่าได้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
5. ควรศึกษาภาระงานของครูผู้สอนว่าผลการเปลี่ยนแปลงการสอนเป็นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์แล้วนั้น ภาระงานของครูมีผลกระทบอย่างไร เพื่อผลการศึกษาได้พัฒนาคุณภาพชีวิตครูให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2563). *การจัดการเรียนรู้ออนไลน์: วิธีที่เป็นไปทางการศึกษา*. เลย: มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย.
- ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญ และ สมชาย ไชยโคตร. (2558). ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ
นักเรียนนักศึกษาในจังหวัดภูเก็ต. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*. 11 (1), 157-186.
- ปิยะวรรณ ปานโต. (2563). *การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติด
เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- พงษ์ชัย เพ็ญศักดิ์ณัฐสรณ์ และ สิริธร สิ้นจินดาวงศ์. (2560). แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของ
โรงเรียนพุทธศาสนานานาชาติ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. 12 (2), 219-227.
- เมธาวิ จำเนียร และ กรกฎ จำเนียร. (2561). ประโยชน์ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการใช้สื่อออนไลน์ในการ
เรียนอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารราชพฤกษ์*. 16 (3), 113-
121
- โรงเรียนวัดด่านสำโรง. (2563). ข้อมูลทั่วไปโรงเรียนวัดด่านสำโรง. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2563.
แหล่งที่มา: <http://www.wds.ac.th/>.
- วิทัศน์ ฝักเจริญผล และคณะ. (2563). ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์
ระบาดไวรัส Covid-19. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*. 4 (1), 44-61.